

הילה דינור-מינצקד

לילה בליסבון

סיפור

מן החלון ניבטת אלי סימטה צרה ואפלולית ההולכת ונכבשת בעריצותו של החושך. גשם זלעפות ניטח על מרצפות האבן, מבריח ילד אחד בדהרה כשהוא מגונן על ראשו בילקוט. הילד נעצר מול דלת נמוכה בבניין סמוך וממתין. אני נדרכת, התיפתח הדלת? אור חמים מאיר את פני הילד כשזו סוף-סוף נפתחת והוא נבלע בחיקו המזמין של הבית. הדלת נטרקת בפני ומותרה אותי שוב לבדי בסימטה החשוכה והשוממת.

צליל צחוק מעבר לקיר מנתק אותי מהגעגוע המאיים לפרוש עלי את קוריו המדכדכים. אני יוצאת מהחדר ומצטרפת לצביקה ולגרטל הישויבים בחדר הטלוויזיה של האכסנייה. הם אוחזים פחיות בירה ונראים עליזים ומרוגשים. שיערה הבהיר של גרטל גולש על כתפיה ועיניה הכחולות מישירות אלי מבט ומחייכות מתוך פנים שזופות בצבע מוקה-דבש. בואי, היא טופחת במחווה של נדיבות על הספה, שבי לידי. צביקה שואל אם הצלחתי להתקשר הביתה ואני מהנהנת בחיוב. ליד גרטל, מתוך התחשבות, אנחנו מדברים בינינו באנגלית. אני פותחת את הפחית שהציעה לי גרטל, לוגמת מהבירה ומהרהרת בשיחת הטלפון שניהלתי עם אמא. מסתבר שהיה זה יום השנה לפטירתה של סבתא וכולם עלו לקבר. התביישתי קצת שלא זכרתי בעצמי שהיה זה היום. אמא סיפרה שגם לוטה היתה באזכרה. לוטה, האחות היחידה של סבתא שניצלה בשואה, נעשתה שם "משיגנע" וכשסבתא העלתה אותה, דאגה לה בארץ למוסד. אני נזכרת איך בחופשות, לוטה היתה מתארכת אצל סבתא ולכל אורך ה'ארוחת-ארבע' של יום שישי, היתה לוטשת בנו את עיניה המטורפות. פעם נשמעו בחוץ נביחות כלבים, ולוטה כל-כך נבהלה עד שהשתינה בבגדיה מרוב פחד. אני זוכרת איך סבתא ליוותה אותה לחדר-האמבטיה כשהיא מסננת בלחש בין שיניה "ימח שמם".

בינתיים מצטרפות אלינו עוד שתיים מדיירות האכסנייה וכולנו לוחצים ידיים. אינגריד ומרגוט מביאות איתן שקית גדולה מלאה בפחיות בירה ובבקבוק

ליסבון, מראה כללי

וודקה גדול. אנחנו משיקים פחיות ואני מתחילה להרגיש איך לאט לאט המוח מרפה את אחיזת-החנק שלו בלב ואיך מתגנבת לתוכי שמחה שקטה. אולי על כך שכולנו צעירים ומדיפים ריח רענן של שמפו, ושחם לי ונעים כשבחוץ הגשם ממשיך לרדת.

אני מקשיבה לשיחה שמנהלים צביקה ומרגוט על המלחמה שהסתיימה. מסתבר שצביקה שהה בעת המלחמה בווינגטון כסטודנט, ואין לו מושג רב על מה שהתרחש אז בארץ. אני אומרת להם שאני מיד חוזרת ומביאה מהתיק שבחדר צילומים שלי עם אחי ואחותי חובשים מסכות אב"ך ומחייכים דרכן למצלמה. התמונות כבר שחוקות מרוב ידיים שאחזו בהן בטיול הזה, אבל כתמיד, הן מרתקות את תשומת הלב. אינגריד מעלה את השאלה הצפויה, "איך זה שאתם כל-כך שמחים שם, בצילום?". לכי תסבירי לה עכשיו, איזה קטעים רצו שם אז, כשאבא צילם אותנו וביקש שנעשה "צ'יז" למוות בפרצוף.

למרגוט מבטא גרמני כבד וחיתוך דיבור חד. מדי פעם, כשהיא מחפשת את המילה הנכונה באנגלית, היא עוברת לשאול בגרמנית את אחת הבנות. אני גומרת בלגימה את פחית הבירה השלישית ומוסיפה אותה למגדל הפחיות שאנחנו בונות במרכז החדר. גרטל ואינגריד משוחחות ביניהן בהתלהבות ובקולות צעקניים.

הלחיים שלהן ורודות מאוד ובעיניהן ברק. הילד מן הרחוב החשוך אינו מרפה ממני. האם כבר נרדם שם? המוגנת שנתו בבית ההוא?

בקבוק הוודקה כבר התרוקן. צביקה, שקודם לכן עבר לשבת על הרצפה כשהוא משעין את ראשו לאחור על ברכיה של גרטל, נרדם מעולף ופתאום מתחיל לנחור. כולנו פורצות בצחוק גדול. הוא נראה כל-כך חסר אונים. גרטל מטלטלת את הראש שלו מצד לצד. הוא אינו מתעורר והצחוק שלנו גובר. הבנות מצטופפות מולו וצוהלות ביניהן בגרמנית. אני שואלת אותן מה הן אומרות, אבל אין להן ראש לתרגם בשבילי. הן גוחנות מעל צביקה ותוך כדי צחוק גס ודחיפת מרפקים זו במותניה של זו הן מתחילות להפשיט אותו, מסירות את החולצה ואחר כך במבצע משותף מושכות ממנו את המכנסיים. מבעד לאדי האלכוהול המערפלים את מוחי אני זועמת על צביקה שמתמסר. אפילו לוטה התנגדה כשסבתא ניסתה להסיר ממנה את בגדיה הרטובים.

בחוף פסק הגשם. נביחת-כלבים מהדהדת באוזני ואחריה משתררת סביבי דממה נוראה. מבעד למסך מתקדר אני מזהה את הגרמניות במחול השדים השיכור שלהן מסביב לבחור השרוע במרכז החדר. יופיין נדמה לי שלא מהעולם הזה. הגרמנית שבפיהן מנקבת בלבי חורים והופכת את קיבתי על פיה. מגדל הפחיות קורס תחתי, מתיז אותי בהדף איברים סחרחר ובקרקוש מתכת. אני מנסה לקום, אך גופי אינו נענה לי. גרוני ניחר וקולי אינו נשמע. גרטל מצביעה לעברי והן פורצות בצחוק פרוע, חושפות שיניים לבנות. הן מתקרבות אלי ומקיפות אותי במעגל. אין לי לאן לברוח. סבתא... אבא... צ'יז, אני ממלמלת אך נכנעת ברצון לחושך שכובש אותי סוף-סוף, בוטח וחסר פשרות. בבניין סמוך חורקת דלת לרחוב. יד קטנה הודפת מבפנים בריח. עוד מעט עולה הבוקר בליסבון.

<